BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Vierde kamer)
22 oktober 1996 *

In zaak T-19/96,

John Carvel, te Londen, en

Guardian Newspapers Ltd, vennootschap naar Engels recht, gevestigd te Manchester (Verenigd Koninkrijk),

vertegenwoordigd door O. W. Brouwer, en F. P. Louis, advocaten te Brussel, bijgestaan door D. Curtin van de Universiteit Utrecht, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van M. Loesch, advocaat aldaar, Rue Goethe 17,

verzoekers,

tegen

Raad van de Europese Unie, vertegenwoordigd door D. Canga Fano, lid van zijn juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij B. Eynard, directeur van de Juridische dienst van de Europese Investeringsbank, Boulevard Konrad Adenauer 100,

verweerder,

betreffende een beroep krachtens artikel 173 EG-Verdrag, strekkende tot nietigverklaring van het besluit van de Raad waarbij werd geweigerd, verzoekers toegang te verlenen tot bepaalde documenten van de Raad krachtens besluit 93/731/EG van 20 december 1993 betreffende toegang van het publiek tot documenten van de Raad (PB 1993, L 340, blz. 43),

geeft

* Procestaal: Engels.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Vierde kamer),

samengesteld als volgt: K. Lenaerts, kamerpresident, P. Lindh en J. L. Cooke, rechters,

griffier: H. Jung

de navolgende

Beschikking

De feiten en het procesverloop

1 Bij op 6 februari 1996 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift hebben J. Carvel en Guardian Newspapers Ltd krachtens artikel 173 EG-Verdrag beroep ingesteld tot nietigverklaring van het besluit vervat in de brief van 27 november 1995 van de secretaris-generaal van de Raad in antwoord op een aanvraag van verzoekers om toegang tot bepaalde documenten van de Raad overeenkomstig besluit 93/731/EG van 20 december 1993 betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Raad (PB 1993, L 340, blz. 43, hierna: „besluit 93/731").

2 Bij brief van 2 februari 1994 hadden verzoekers op de voet van besluit 93/731 de Raad verzocht om toegang tot documenten betreffende enkele vergaderingen van de Raad van ministers van Sociale zaken, van Justitie en Binnenlandse zaken en van Landbouw. In punt 11 van hun brief vroegen zij met name om toegang tot de „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november" 1993 (hierna: „Raad ‚Justitie'").

3 Bij een eerste besluit weigerde de Raad hun de toegang tot de gewenste documenten. Tegen dit besluit zijn verzoekers in beroep gekomen bij het Gerecht, dat het besluit heeft nietig verklaard bij arrest van 19 oktober 1995 (zaak T-194/94, Carvel en Guardian Newspapers, Jurispr. 1994, blz II-2767).

4 Na het arrest van het Gerecht heeft de Raad de aanvraag van verzoekers opnieuw in behandeling genomen. Bij brief van 27 november 1995 zond de secretaris-generaal van de Raad verzoekers enkele documenten toe, waaronder de notulen van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november 1993, een perscommuniqué waarin de belangrijkste besluiten van de Raad „Justitie" waren weergegeven, en de lijst van deelnemers aan die Raadsvergadering. Met een beroep op de in artikel 4, lid 1, van besluit 93/731 bepaalde uitzondering met betrekking tot de bescherming van het algemeen belang, weigerde de Raad verzoekers echter toegang te verlenen tot vijf punten van de notulen van de vergadering van de Raad „Landbouw" van 24 en 25 januari 1994.

5 Bij brief van 16 januari 1996 deelden de raadslieden van verzoekers de secretaris-generaal van de Raad mede, dat deze met zijn brief van 27 november 1995 huns inziens niet juist had gereageerd op de aanvraag van verzoekers, aangezien hij enkele in punt 11 van hun brief van 2 februari 1994 onder „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november" bedoelde documenten niet had toegezonden. De raadslieden van verzoekers voerden enerzijds aan, dat blijkens het toegezonden perscommuniqué de Raad „Justitie" tijdens zijn vergadering van 29 en 30 november duidelijk verscheidene teksten had goedgekeurd, en anderzijds dat in de notulen van die vergadering was vermeld dat ten aanzien van een aantal „A"-punten besluiten waren genomen die niet in bedoeld perscommuniqué waren genoemd. Zij stelden verder, dat in de voorlopige agenda van de vergadering van de Raad „Justitie" werd verwezen naar twee documenten die de secretaris-generaal van de Raad evenmin had toegezonden bij zijn brief van 27 november 1995. Daarom eisten de raadslieden van verzoekers, dat de Raad hun de ontbrekende documenten uiterlijk 19 januari 1996 om 13.00 uur zou doen toekomen.

6 Bij brief van 19 januari 1996 bevestigde de secretaris-generaal de ontvangst van de brief van de raadslieden van verzoekers van 16 januari 1996. Hij deelde hun mede, dat hun verzoek zo spoedig mogelijk zou worden behandeld, doch dat de Raad zich niet gebonden achtte aan de gestelde termijn. De secretaris-generaal benadrukte tevens, dat de Raad de zaak als urgent zou aanmerken.

7 Verzoekers hebben hun verzoekschrift op 6 februari 1996 neergelegd ter griffie van het Gerecht. Dit verzoekschrift is op 14 februari 1996 aan de Raad betekend.

8 Op 8 februari 1996 heeft de secretaris-generaal van de Raad omstandig geantwoord op de brief van de raadslieden van verzoekers van 16 januari 1996 en hun verscheidene van de in punt 11 van de brief van verzoekers van 2 februari 1994 bedoelde documenten toegezonden.

9 In zijn op 25 maart 1996 ter griffie van het Gerecht neergelegde verweerschrift heeft de Raad gevorderd, dat het Gerecht zou verklaren, dat het beroep zonder voorwerp is geraakt, subsidiair, dat het niet-ontvankelijk is omdat het te vroeg is ingesteld. Voorts heeft de Raad gevorderd, verzoekers in de kosten van het geding te verwijzen.

10 Bij brief van 23 mei 1996 heeft de Raad verzoekers nog enkele documenten toegezonden.

11 Op 4 juni 1996 hebben verzoekers ter griffie van het Gerecht een akte neergelegd waarin zij afstand van instantie deden en om doorhaling van de zaak verzochten met verwijzing van de Raad in de kosten; deze vordering hebben zij daarbij nader toegelicht.

12 De Raad heeft op 28 juni 1996 zijn opmerkingen over het verzoek om doorhaling ter griffie van het Gerecht neergelegd. In deze opmerkingen verklaarde de Raad zich verheugd over de afstand van instantie van verzoekers, doch vorderde hij hen te verwijzen in de kosten van het geding overeenkomstig artikel 87, lid 5, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht.

Argumenten van partijen

13 Verzoekers vorderen dat, de Raad ondanks hun afstand van instantie in de kosten wordt verwezen. Zij wijzen erop, dat zij in punt 11 van hun brief van 2 februari 1994 hadden verzocht om toegang tot „de besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november". Dit verzoek kan slechts worden opgevat als een verzoek om de tekst van de door de Raad „Justitie" genomen besluiten en niet om een overzicht van die besluiten te verkrijgen. Met zijn brief van 27 november 1995 had de Raad derhalve niet juist gereageerd op dit verzoek, aangezien hij louter een perscommuniqué had toegestuurd, in de veronderstelling dat verzoekers daaruit de belangrijkste besluiten van de Raad „Justitie" konden distilleren. Verzoekers betogen voorts, dat hun beroep niet te vroeg was ingesteld, aangezien zij hun verzoekschrift slechts een dag vóór het verstrijken van de beroepstermijn tegen het besluit van de Raad van 27 november 1995 hadden ingediend.

14 Verzoekers bestrijden eveneens, dat hun beroep na de brief van de Raad van 8 februari 1996 zonder voorwerp was geraakt. Ook bij die brief had de Raad namelijk niet volledig gehoor gegeven aan hun verzoek van 2 februari 1994, aangezien de door de Raad overgelegde documenten onvolledig waren en zij aanvullende aanvragen moesten indienen om de ontbrekende documenten alsnog in bezit te krijgen. Zij wijzen erop, dat de Raad hun uiteindelijk pas bij brief van 23 mei 1996 alle gewenste documenten heeft toegezonden.

15 Verzoekers voegen eraan toe, dat hun beroep ook na de brief van de Raad van 23 mei 1996 niet zonder voorwerp was geraakt. Zij betogen, dat uit de briefwisseling met de Raad en uit zijn in deze zaak ingediende memories blijkt, dat de Raad zich ten onrechte terughoudend en over het algemeen obstructionistisch heeft opgesteld ten aanzien van zijn verplichting inzage te verlenen in zijn documenten en dat deze opstelling onverenigbaar is met het recht van verzoekers en van het publiek in het algemeen op toegang tot documenten van de Raad. Verzoekers stellen, dat zij voldoende belang hebben bij voortzetting van de procedure, al was het maar om de gegrondheid van hun recht te doen vaststellen en een principeuitspraak te verkrijgen die de Raad dwingt om zijn terughoudende, formalistische en onrechtmatige opstelling tegenover verzoeken om toegang tot zijn documenten op te geven.

16 Niettemin menen verzoekers, dat nu de Raad de meeste documenten die zij wensten in te zien heeft toegezonden, het niet langer opportuun is het Gerecht te verplichten de onderhavige zaak te behandelen. De afstand van instantie mag huns inziens echter niet tot gevolg hebben dat zij ertoe worden verplicht de proceskosten te dragen, aangezien zij in casu louter de rechten hebben uitgeoefend die hun als burgers van de Europese Unie bij besluit 93/731 zijn verleend. Zij onderstrepen, dat de Raad hen had genoodzaakt dit beroep in te stellen door zijn verzuim, hun alle gewenste documenten toe te zenden vóór het verstrijken van de termijn voor het instellen van een beroep tot nietigverklaring tegen de brief van de secretaris-generaal van de Raad van 27 november 1995, en dat zij pas na de ontvangst van de brief van de Raad van 23 mei 1996 afstand van instantie hadden kunnen doen.

17 De Raad bestrijdt de vordering tot verwijzing in kosten van verzoekers. Hij is van mening, dat in casu het in artikel 87, lid 5, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht neergelegde beginsel dient te worden toegepast, volgens hetwelk de partij die afstand doet van instantie in de proceskosten wordt veroordeeld, voor zover dit door de wederpartij wordt gevorderd.

18 De Raad stelt, dat het beroep van verzoekers te vroeg is ingesteld en, subsidiair, dat het niet-ontvankelijk is, omdat het na zijn brief van 8 februari 1996 in antwoord op de aanvraag van verzoekers van 16 januari 1996 zonder voorwerp was geraakt. De Raad meent in zijn brief van 27 november 1995 juist te hebben geantwoord op de aanvraag van verzoekers, aangezien hij alle in de punten 8 tot en met 11 van hun brief van 2 februari 1994 bedoelde documenten had toegezonden, te weten de notulen van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november 1993, een perscommuniqué waarin de besluiten van genoemde Raad waren weergegeven en de lijst van deelnemers aan die vergadering.

19 De Raad onderstreept, dat verzoekers pas in hun brief van 16 januari 1996 hebben duidelijk gemaakt, dat met de in punt 11 van hun verzoek van 2 februari 1994 gebruikte formulering „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november" de tekst van de besluiten van de Raad „Justitie" werd bedoeld en niet een overzicht van die besluiten. De Raad is van mening, dat verzoekers met deze brief een

nieuwe aanvraag hadden ingediend ten aanzien van de voor het eerst nader gespecificeerde documenten, te weten die voorkomende op de lijst van „A"-punten in de notulen van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november 1993.

20 De Raad tekent hierbij aan, dat besluit 93/731 het recht geeft om documenten te ontvangen, doch niet informatie in het algemeen. Hij verklaart voorts, dat de notulen en het perscommuniqué van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november de enige documenten waren die de echte „besluiten" van de Raad „Justitie" bevatten.

21 Tot slot verwijt de Raad verzoekers in casu een rechtsdwaling, aangezien zij niet het juiste besluit hebben bestreden. De Raad herinnert er namelijk aan, dat hij de aanvraag van verzoekers van 16 januari 1996 in behandeling had genomen, overeenkomstig de in zijn brief van 19 januari 1996 gedane toezegging. Zijns inziens hadden verzoekers moeten opkomen tegen het besluit dat hij na afhandeling van die aanvraag had genomen, en niet tegen het in de brief van 27 november 1995 vervatte besluit.

Beoordeling door het Gerecht

22 Overeenkomstig artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering dient de doorhaling van de zaak te worden gelast en over de kosten te worden beslist. Gelet op het belang van de door partijen aangevoerde argumenten, heeft de president van de Vierde kamer van het Gerecht besloten, de behandeling van de vraag betreffende de kosten te verwijzen naar de Vierde kamer.

23 Overeenkomstig artikel 87, lid 5, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering wordt de partij die afstand doet van instantie, in de kosten veroordeeld voor zover dit door de wederpartij is gevorderd. Op vordering van de partij die afstand doet van instantie, wordt evenwel de wederpartij in de kosten veroordeeld, indien dit op grond van de houding van deze partij gerechtvaardigd lijkt.

24 Overeenkomstig artikel 87, lid 5, is het aan verzoekers om aan te tonen dat de Raad in het kader van de instelling van hun beroep en de daaropvolgende afstand van instantie een houding heeft aangenomen die zijn veroordeling in de proceskosten rechtvaardigt.

25 Het Gerecht stelt vast, dat verzoekers in hun brief van 2 februari 1994 specifiek hadden verzocht om „toegang tot bepaalde hieronder genoemde documenten". In de punten 8 tot en met 10 van hun brief hadden verzoekers gevraagd om toezending van bepaalde verslagen, notulen en uitslagen van stemmingen van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november 1993. In punt 11 van hun brief hadden verzoekers bovendien verzocht om toegang tot de „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november".

26 In reactie op de punten 8 tot en met 11 van de aanvraag van verzoekers van 2 februari 1994 zond de Raad hun bij brief van 27 november 1995 een kopie van de notulen van de vergadering van de Raad „Justitie" van 29 en 30 november, een perscommuniqué waaruit verzoekers de belangrijkste besluiten van de Raad „Justitie" konden afleiden, en de lijst van deelnemers aan die vergadering. Uitslagen van stemmingen werden niet verstrekt, aangezien tijdens die vergadering geen stemming had plaatsgevonden.

27 Het Gerecht wijst erop, dat verzoekers in hun brief van 2 februari 1994 hadden verzocht om toegang tot categorieën documenten die zij specifiek hadden aangeduid als „notulen" of „verslagen", zodat hun verzoek in punt 11 van genoemde brief, waarin zij slechts vroegen naar de „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november", zonder aan te geven of daarmee een overzicht van de besluiten van de Raad „Justitie" werd bedoeld dan wel de tekst ervan, voor tweeërlei uitleg vatbaar was. Het Gerecht is dan ook van oordeel, dat de Raad redelijkerwijs kon menen, dat de formulering „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november" doelde op documenten waarin een overzicht van de door de Raad „Justitie" tijdens die vergadering genomen besluiten werd gegeven.

28 Verzoekers konden uit de op 27 november 1995 door de Raad toegezonden documenten weliswaar opmaken dat er nog meer documenten waren, zoals de in rechtsoverweging 5 genoemde, en menen dat deze ook onder punt 11 van hun eerste aanvraag vielen, althans in hun daaraan gegeven lezing, doch uit deze omstandigheid kan niet worden afgeleid, dat de Raad onrechtmatig of onredelijk heeft gehandeld door de formulering „besluiten van de Raad Justitie van 29/30 november" uit te leggen zoals hij dat heeft gedaan.

29 Het Gerecht wijst er voorts op, dat verzoekers onredelijk hebben gehandeld door te trachten de Raad een termijn van nog geen drie dagen op te leggen om op hun aanvraag van 16 januari 1996 te reageren, te meer daar het misverstand dat thans ter beoordeling van het Gerecht wordt voorgelegd, zijn oorzaak vindt in de wijze waarop verzoekers punt 11 van hun aanvraag van 2 februari 1994 hebben geredigeerd.

30 Vaststaat, dat verzoekers bij het instellen van hun beroep op 6 februari 1996 wisten dat zij wellicht afstand van instantie zouden moeten doen, indien de Raad een uitvoerig antwoord zou geven op hun aanvraag van 16 januari 1996, zoals hij in zijn brief van 19 januari 1996 had toegezegd.

31 Gelet op, enerzijds, de tijd die is verstreken tussen de brief van de Raad van 27 november 1995 en de brief van 16 januari 1996, waarin verzoekers de strekking van hun aanvraag duidelijk hebben gemaakt, en, anderzijds, de toezegging van de Raad in zijn brief van 19 januari 1996 om de aanvraag zo spoedig mogelijk te behandelen en deze zaak als urgent aan te merken, is het Gerecht van oordeel, dat in casu verzoekers niet door de houding van de Raad zijn genoodzaakt onnodig beroep in te stellen.

32 Gelet op de doorhaling van de zaak, acht het Gerecht het niet nodig en niet opportuun om zich uit te spreken over de vragen die partijen in hun opmerkingen hebben opgeworpen, aangezien die vragen de grond van de zaak betreffen. Onder deze omstandigheden kan het Gerecht volstaan met de vaststelling, dat verzoekers niet zijn geslaagd in het bewijs van omstandigheden op grond waarvan het Gerecht, in afwijking van het in artikel 87, lid 5, van het Reglement voor de procesvoering neergelegde beginsel, verweerder kan veroordelen in de proceskosten.

33 Bijgevolg dienen verzoekers in de kosten te worden veroordeeld overeenkomstig de eerste volzin van artikel 87, lid 5, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Vierde kamer)

beschikt:

1) Zaak T-19/96 wordt doorgehaald in het register.

2) Verzoekers worden verwezen in de kosten.

Luxemburg, 22 oktober 1996.

De griffier

H. Jung

De president van de Vierde kamer

K. Lenaerts